

Innhold

Kapittel 1

Kunnskapsbasert praksis - forskning og erfaring	13
1.1 Hva er forskning?	16
1.2 Forskning og fagutvikling	18
1.3 Hvorfor metode?	19
1.4 Forskning - kvalitativ og kvantitativ	21
1.5 Gangen i en forskningsprosess	22

Kapittel 2

Forskningsetiske retningslinjer	27
2.1 Generelle etiske retningslinjer	27
2.2 Å studere egen organisasjon	29
2.3 Personvern og EUs personvernforordning	31
2.3.1 Anonymitet og konfidensialitet	32
2.3.2 Konfidensialitet, registrering og oppbevaring av data	33
2.3.3 Presentasjon av data	34
2.4 Informert samtykke	35
2.5 En note om internettforskning ¹²	37
2.6 Er disse etiske kravene absolutte?	39
2.7 Noen praktiske vurderinger	39

Kapittel 3

Undersøkelsens første fase: utvikling av problemstilling	43
3.1 Krav til problemstillingen	44
3.2 Utvikling av problemstilling - litteraturstudier	47
3.2.1 Usystematiske litteraturstudier	47
3.2.2 Systematiske litteraturstudier	49
3.3 Hva slags type problemstillinger arbeider vi med?	52

INNHold

3.4	Kausalitet	54
3.4.1	Kausalitet og grafiske modeller	56
3.5	Praktisk arbeid med problemstillingen	60

Kapittel 4

Valg av forskningsdesign	65	
4.1	Hvordan best måle problemstillingen?	66
4.1.1	Objektive versus subjektive indikatorer	67
4.1.2	Åpen eller lukket datainnsamling	67
4.1.3	Intensivt versus ekstensivt design	69
4.2	Beskrivende/eksplorerende design	73
4.2.1	Observasjonsstudier	74
4.3	Kausale design	76
4.3.1	«Gullstandarden» – det randomiserte eksperiment	77
4.3.2	Varianter av eksperimentelle design	79
4.3.3	Prosessuelle design	81
4.4	Noen refleksjoner om casestudier	83

Kapittel 5

Utvalg av case og enheter	87	
5.1	Utvalg av case – enkeltcase	90
5.2	Utvalg av flere caser (komparative casestudier)	94
5.2.1	Utgangspunktet – to caser	95
5.3	Utvalg av enheter – randomisert utvalg	98
5.3.1	Utvalgets størrelse	100
5.3.2	En note om ikke-randomiserte utvalgsmetoder	102
5.4	Utvalg av enheter – formålsstyrte utvalg («små-N-studier»)	103
5.4.1	Utvalgets størrelse	108
5.5	Sekundærdata – utvalg av kilder	109
5.6	Frafall	112
5.7	Avsluttende kommentarer	114

Kapittel 6

Datainnsamlingsmetoder	117	
6.1	Det individuelle intervjuet	117
6.1.1	Gjennomføring av intervjuet	122
6.2	Gruppeintervjuet	123
6.2.1	Gjennomføring av gruppeintervjuer	125
6.3	Observasjon	126

6.4	Spørreskjemaundersøkelser (survey)	129
6.4.1	Gjennomføring av survey	137
6.5	Oppsummering	140

Kapittel 7

Analyse av kvalitative data	142
7.1 Dokumentasjon	143
7.2 Innholdsanalyse	145
7.2.1 Induktiv innholdsanalyse	145
7.2.2 Deduktiv innholdsanalyse	149
7.2.3 En note om abduktiv innholdsanalyse	151
7.3 Narrativ analyse	153
7.4 Kvalitativ komparativ metode (QCA)	157
7.5 Noen avsluttende betraktninger	159

Kapittel 8

Analyse av kvantitative data	163
8.1 Inspeksjon og klargjøring av datafilen	163
8.2 Univariat analyse	165
8.2.1 Frekvensfordelinger	165
8.3 Deskriptiv statistikk - mål på sentraltendens og spredning	166
8.4 Induktiv statistikk - konfidensintervaller	168
8.5 Krysstabeller	169
8.6 Effekter, sannsynligheter og odds	171
8.7 Bivariat korrelasjon	174
8.8 Videre analyse	177

Kapittel 9

Tolkning og drøfting av resultater	182
9.1 Den substansielle drøftingen	183
9.2 Metodologisk drøfting - forskningsdesignet	186
9.2.1 Forskningsdesign og kausalitet	187
9.3 Metodologisk drøfting - utvalg av enheter	188
9.3.1 Utvalg av enheter og skjevheter i informasjon	188
9.3.2 Enheter og nivåfeilslutninger	191
9.3.3 Utvalg av enheter og generalisering (ekstern validitet)	192
9.4 Metodologisk drøfting - datainnsamling	193
9.4.1 Måling av atferd	194
9.4.2 Måling av latente fenomener	194

INNHold

9.4.3	Undersøkelseseffekter	197
9.5	Metodologisk drøfting – analyse	200
9.5.1	Analyse av kvantitative data	200
9.5.2	Analyse av kvalitative data	202
9.5.3	Analyse og systematisk bias (skjevhet)	203
9.6	Fra forskning til praksis	204
	Litteratur	207
	Sluttnoter	229
	Stikkord	231